

(Das Goetheanum č. 38/2010)
Zemětřesení a lidská volní sféra
Michael Schnur:

Usmířit se se Zemí

Redakční úvodní poznámka: „Nemine téměř měsíc, aniž je hlášeno těžké zemětřesení: Haiti, Chile, Turecko, Japonsko, Afghánistán, nyní Nový Zéland. Jaké tu jsou spirituální příčiny? Jaký úkol se před nás staví? Rudolf Steiner mluvil o spirituálním pozadí zemětřesení, o tom, které vrstvy Země tu bublají, vrou, klokotají, jaký podíl na tom má lidstvo, jak je voláno k soucitu, k lásce k bližnímu a k pomáhání a co může činit každý jednotlivec.“

Náhle jsme vzhůru - uprostřed noci. Co otrásá půdou pod stanem? Za řadu vteřin jsou všichni drsně vyburcováni ze spánku jakýmsi houpáním. V hlubině temné trvajícím zahřívání. Venku štěkají psi, v dálce volají rozčileně lidé. Brzy poté ještě jedno zatřesení. Pak je to za námi. - Ráno najdeme v kuchyňském stanu rozbité sklenice - na zemi - a ve zprávách hlášení, že v noci na 23. února 2010 bylo v Haiti registrováno dodatečné zemětřesení o síle 4,7.

Vrstvy Země

Seismologové říkají, že se tektonické desky pohybují jakýmsi plováním, mnoho centimetrů za rok. Přitom mohou vznikat v hornině napětí - a jednou se vybijí náhlým otřesem. Z vulkanologie je známo, že je rostoucí četnost vulkanických erupcí podmíněna na jedné straně častějšími zemětřeseními (1) a na druhé straně táním polárních „čepiček“, což se pokládá za následek naší materialisticko-technické doby.

Že je materialistické myšlení přímo ve spojení s nárůstem vulkanických erupcí a zemětřesení, ukazuje duchovní věda: „Zejména materialistické epochy jsou doprovázeny a následovány zemskými katastrofami, zemětřeseními atd.“ (2)

Země se skládá z řady vrstev, z nichž nejvyšší je zemská kůra. Jednu hlubší označuje Rudolf Steiner jako „Zemi ohnivou“ a je východiskem pro zemětřesení a vulkanismus. Má afinitu k volním silám: „Vůle působí právě na ohnivou vrstvu. Tak existuje souvislost mezi nitrem člověka a nitrem Země. [...] Tím propukají zemětřesení, vulkanické erupce, zemětřesení podmořská a tak dále. Když se lidstvo postará o to, aby se to na Zemi morálně zlepšilo, zlepši se to také pozvolna se zemskými katastrofami.“ (3)

Zemětřesení a jednotlivý osud

Duše, které měly zažít zranění nebo smrti osudové vytříbení, cítí se přitahovány místy se silným zemským neklidem. Budou mít ve své nejbližší inkarnaci zvláště vyvinuté /ausgeprägte/ spirituální schopnosti, jelikož tentokrát vytrpěly na vlastním těle nespolehlivost materiálu. (4) Zároveň se zvláště cítí podníceny k inkarnaci v dobách zvětšené aktivity zemětřesení ony duše, které mají zvláštní sklon k materialismu. „V dobách katastrof se rády inkarnují materialistické duše.“ (5) Zemětřesení se týkají nás všech: Mezi duchovní příčinou a oblastí škod neexistuje žádná geografická souvislost: Příčina a působení jsou globální.

Postižení lidé nemusí nést žádnou vinu, avšak patří to k jejich karmě. (6) „To je právě to, k čemu nás vybízí karma: abychom lidem pomáhali, protože si můžeme být jisti, že naše pomoc pak pro toho člověka znamená něco, co je vepsáno do jeho karmy a čím jeho karma přijde do příznivějšího směru. Právě k soucitu nás musí vést hlubší prohledání světa, což je založeno na karmě. [...] Že právě tak jako takové události způsobuje celé lidstvo, má také celé lidstvo stát za tím, vyrovnat to /dafür aufzukommen hat/, že máme na takový osud pohlížet jako na svůj vlastní, že dokonce ani nepomáháme proto, že bychom to činili dobrovolně, nýbrž proto, že víme: Jsme uvnitř karmy lidstva, a co tu bylo zaviněno, to jsme spoluzavinili i my.“ (7)

Jak dalece vymoženosti naší civilizace rovněž hněvají Zemi, můžeme tušit, když se Steiner v této souvislosti zmiňuje o věcech jako „kapitál akciových společností stále více se oddělující od osobnosti [...], bezdrátová telegrafie [...], vzduchoplavba.“ (8) Mají tedy bankovní skandály, elektrosmog,

kroužící satelity, letecký provoz (který byl jen dočasně k zastavení vulkanickou erupcí na Islandu), mají všechny tyto květy materialismu spoluvinu na nárůstu přírodních katastrof?

Kristus a Ahriman

Která bytost působí v ohnivých vrstvách „výměny látek“ Země? „V duších lidí se něco děje, děje se např. to, že velká část lidí propadá materialismu. To způsobuje, že se Ahriman může ve svém elementu hýbat. [...] Ahriman vyvolává bouře, vulkanické erupce a zemětřesení.“ (9)

Co se proti tomu může postavit? „Pouze působením Krista se zapuzují následky Ahrimanovy moci. [...] Když budou všechny lidské duše prožívat Kristova ducha v pravém smyslu, potom bude síla, která z toho bude proudit, tak silná, že utiší oheň a vodu.“ (10)

Jednáme v křesťanském smyslu, když milujeme svého bližního jako sebe samy. „Kdo staví stále ještě svou vůli nad lásku, kdo staví svou touhu prosadit mermomocí svou pravdu /das Rechthabenwollen/ nad mír, ten ještě zcela nepochopil theosofickou ideu. Duševní rozpoložení /die Gesinnung/ lásky musí působit až do mínění. [...] a čím více se zřekneme sebe samých /man sich selbst entäulbert/ a staneme se hlásnou troubou pro nějakou velkou pravdu a své vlastní mínění již nebereme v úvahu, tím více pěstujeme pravé theosofické rozpoložení mysli. (11)

Kde zde Rudolf Steiner mluví o „theosofické“ ideji, byl by arci po založení anthroposofie mluvil o „anthroposofické“ ideji.

Od různých zemětřesení (která jsou velmi daleko) nás nyní myšlenkový postup přivedl k všedním sporům (které jsou velmi blízko). Právě michaelská doba je vhodná k tomu, abychom se zastavili k zamyšlení /innehalten/ a pohlédli na velkého bojovníka za dobro, na Michaela, jako na vzor. „Zčištěna od egoismu, může lidská vůle tento oheň naopak utišit.“ (12)

Michael Schnur doprovázel po zemětřesení na Haiti jako lékař pedagogicko-therapeutickou akci „Přátel vychovatelského umění Rudolfa Steinera, registrovaný spolek“. Obsáhlý soubor citátů k tomuto tématu - včetně údajů o pramenech - lze obdržet přes: michael.schnur@gm.de.

(1) Ralf Nestler: *Více vulkanických erupcí následkem změny klimatu?* - „Der Tagesspiegel“ online (<http://www.tagesspiegel.de/wissen/geowissenschaft-mehr-vulkanausbrueche-durch-klimawandel/1805228.html>)

(2) Rudolf Steiner: *Kosmogonie* (GA 94), přednáška z 12. června 1906.

(3) Tamtéž, předn. z 11. července 1906.

(4) Rudolf Steiner: *Zjevení karmy* (GA 120), předn. z 22. května 1910.

(5) Viz pozn. 2.

(6) Rudolf Steiner: *Impulsy původu duchovní vědy* (GA 96), předn. z 16. dubna 1906.

(7) Rudolf Steiner: *Duchovněvědecká nauka o člověku* (GA 96), předn. z 16. dubna 1906.

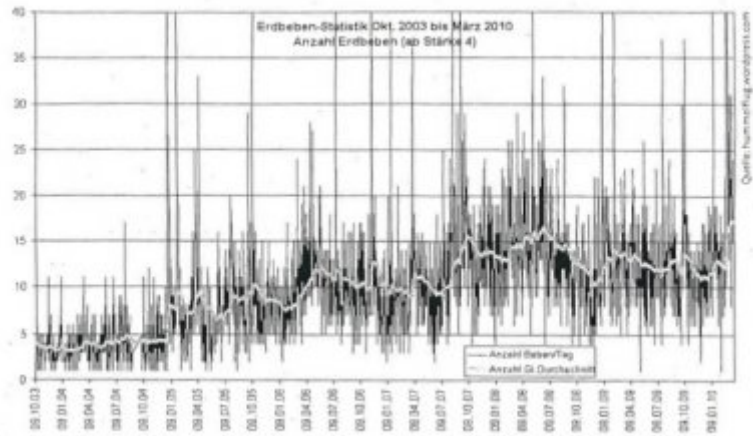
(8) Rudolf Steiner: *Z obrazného písma Janovy Apokalypsy* (GA 104a), předn. z 18. května 1909.

(9) Rudolf Steiner: *Jak odpovídá anthroposofie na otázky světa a života* (GA 108), předn. ze 17. ledna 1909.

(10) Tamtéž.

(11) Rudolf Steiner: *Před branou theosofie* (GA 95), předn. ze 4. září 1906.

(12) Viz pozn. 2.



Země se otřásá stále více: Od 2003 se častost zemětřesení zvýšila pětkrát (bylo vyhodnoceno 24 418 otřesů Země, které byly registrovány Centrem pro výzkum Země v Postupimi (Německo) mezi 9. říjnem 2003 a 26. březnem 2010).

Přeložil Ratmír Zoubek